

Ontwerp-projectplan Waterwet

Herstel Natte Natuurparel Oude Gooren

Document titel

Ontwerp-projectplan Waterwet Herstel Natte Natuurparel
Oude Gooren

Status

Definitief

Datum

8 december 2022

1. AANLEIDING EN DOEL

Rondom de kern van de natte natuurparel Oude Gooren ligt A-watergang 234029 met stuwen 234FE en 234FF. De huidige stuwen (vaste drempels) kunnen het streefpeil niet hanteren en zorgen voor wateroverlast bovenstrooms tijdens piekafvoeren. Stuw 234FE (niet verstelbaar) heeft een streefpeil van 18,65 m+NAP, maar vanwege de lage doorstroomhoogte kan het streefpeil niet behaald worden. Verder heeft de stuw een smalle doorgang die werkt als flessenhals bij piekafvoeren wat leidt tot wateroverlast bovenstrooms. Waterstandmetingen ter plaatse bevestigen dat het waterpeil lager staat dan het streefpeil. Voor stuw 234 FF geldt ook dat het streefpeil niet gehanteerd kan worden en de smalle doorgang voor wateroverlast bovenstrooms zorgt.

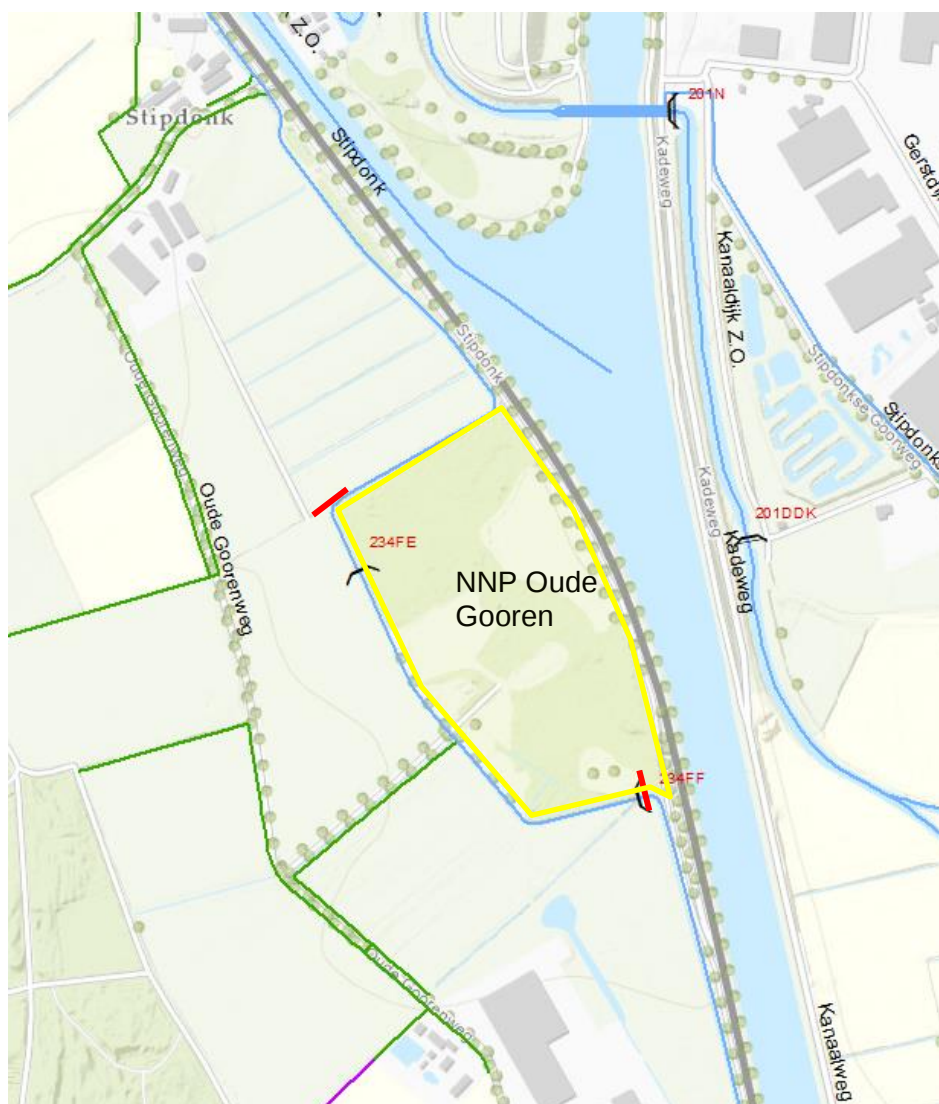
Het doel van het projectplan is om stuw 234 FE naar meer benedenstrooms te verplaatsen en beide stuwen (234 FE en 234 FF) aan te passen om meer water vast te houden en wateroverlast bovenstrooms te voorkomen. De vernatting en het verbeteren van de ecologische waarde van de natte natuurparel zijn namelijk erg belangrijk.

Figuur 1 Foto huidige stuw 234FE

2. LIGGING EN BEGRENZING PLANGEBIED

De natte natuurparel bevindt zich in gemeente Someren en ligt tegen de kanaaldijk aan van de Zuid-Willemsvaart. De natte natuurparel is in eigendom van Staatsbosbeheer. Om dit natuurgebied heen ligt de A-watergang 234029. Aan de andere kant van de watergang liggen graspercelen voor begrazing. Deze graspercelen zijn eigendom van particulieren. Het plangebied betreft A-watergang 234029 tussen de rode lijnen aangegeven in figuur 2. De stuwen 234 FE, 234 FF en de natte natuurparel Oude Gooren liggen in het plangebied. De nieuwe locatie van stuw 234 FE en stuw 234 FF zijn de grenzen van het plangebied.

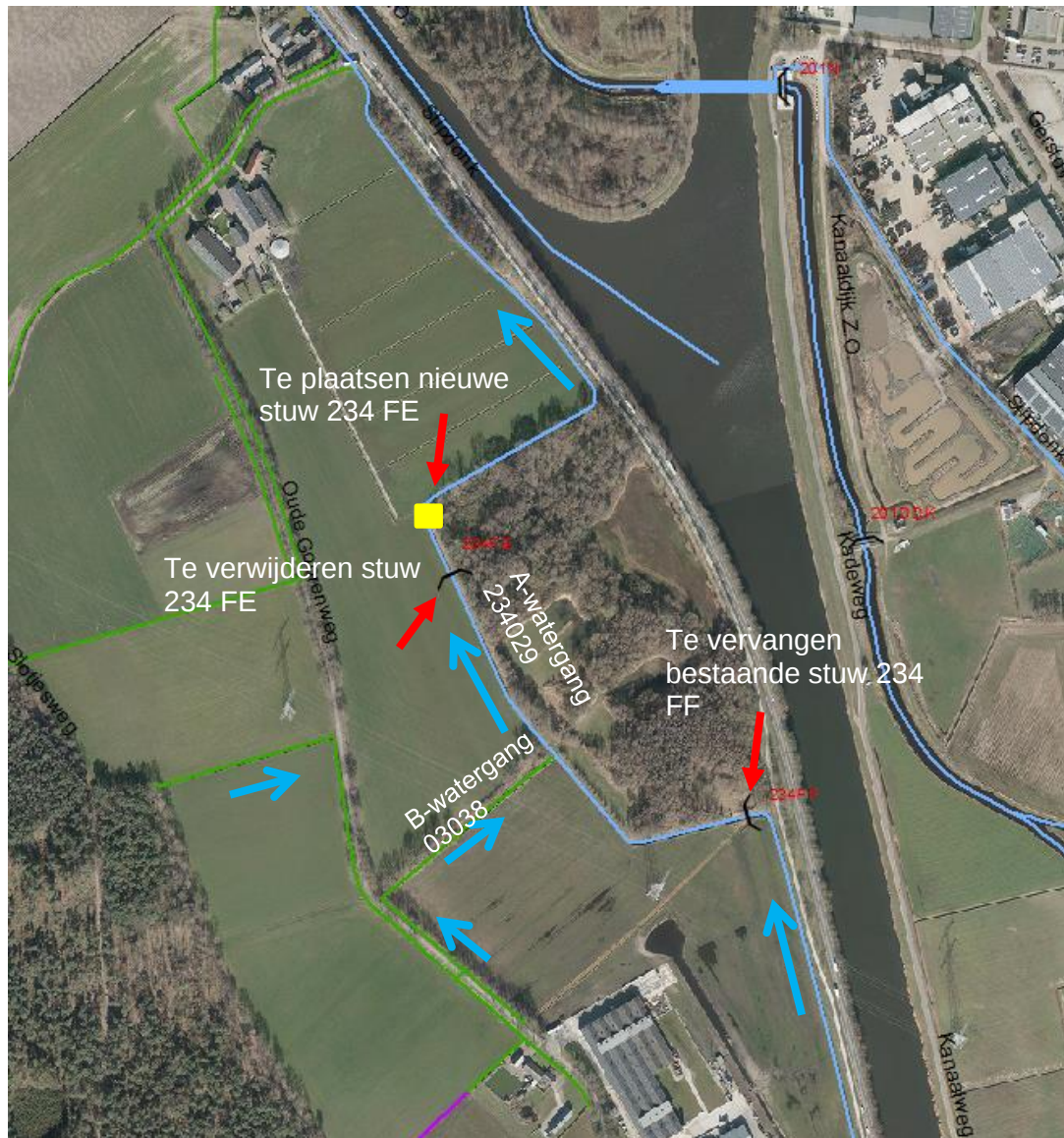

Figuur 2 Ligging plangebied

3. BESCHRIJVING VAN DE WATERSTAATSWERKEN

In figuur 3 is het watersysteem weergegeven met de aanwezige kunstwerken. A-watergang 234029 stroomt in noordelijke richting om de natte natuurparel Oude Gooren heen. In het plangebied zijn twee stuwen aanwezig: stuw 234 FE en stuw 234 FF. Stuw 234 FE bepaalt grotendeels het waterpeil in de natte natuurparel en de grasland percelen aan westzijde. Er zijn ook een aantal B-watergangen vanaf de Schouwenweg en Oude Goorenweg die afvoeren naar het plangebied. B-watergang 03038 voert af in A-watergang 234029 in het stuwvak 234 FE – 234 FF. Verder zijn er een paar kavelsloten die de graspercelen draineren. In het noorden van de natte natuurparel staat een LOP-stuw om water vast te houden in het natuurgebied. Hier

ligt namelijk een oude meander van de Aa die de natte natuurparel draineerde. Parallel aan B-watergang 03038 ligt een onverharde weg die de kern van natte natuurparel Oude Gooren verbindt met de Oude Goorenweg. Er is een duiker aangelegd onder de onverharde weg door. Er is ook wat kwelstroming dit komt mogelijk van de hoger gelegen gronden in het westen en de Zuid-Willemsvaart.

Figuur 3 Watersysteem met situering specifieke kunstwerken

In de nieuwe situatie gaat stuw 234 FE verplaatst worden naar het gele vierkantje weergegeven in Figuur 3. Met deze locatie kan er meer water worden vastgehouden voor de natte natuurparel zonder dat dit wateroverlast veroorzaakt voor de aanliggende graspercelen (gebaseerd op kritische maaiveldhoogte). De huidige stuw (vaste drempel) zal verwijderd worden en een nieuwe handmatige kantelstuw met een 1 meter brede klep, die het streefpeil hanteert, zal worden geplaatst. Het plan is om het waterpeil met ca. 22 cm te verhogen. Het verhogen van het waterpeil zal geleidelijk in stappen gaan. Verder is het plan om van stuw 234 FF de bestaande constructie te verwijderen en een nieuwe vaste drempel met een doorstroombreedte van 1 meter te plaatsen die het streefpeil hanteert. Het waterpeil zal hierdoor met ca. 10 cm worden verhoogd. Met deze aanpassingen aan beide stuwen kan het streefpeil worden gehanteerd en hiermee meer water worden vastgehouden. Verder zal er wateroverlast bovenstrooms worden voorkomen vanwege de bredere doorstroombreedte.

4. BESCHIKBAARHEID GRONDEN

Het perceel waarin de te vervangen stuwen liggen is eigendom van Waterschap Aa en Maas. De aangrenzende percelen zijn in eigendom van Staatsbosbeheer en van particulieren. Er hoeft geen grond te worden aangekocht in het kader van de aanpassingen en verplaatsing.

5. EFFECTEN VAN HET PLAN

De effecten van de aanpassingen zijn:

- Het waterpeil zal stijgen naar streefpeil, waardoor er meer water kan worden vastgehouden wat zorgt voor vernatting van de natte natuurplek en graspercelen. Hierdoor zal de ecologische waarde van de natte natuurplek toenemen en hoeven de graslanden minder beregend te worden. Ook kan het beleid hierdoor worden gevolgd.
- De doorstroming in waterloop 234029 wordt verbeterd en de stuw vormt minder een knelpunt. Hierdoor wordt wateroverlast bovenstrooms voorkomen.
- Het waterpeil bovenstrooms van stuw 234 FE wordt beter regelbaar met een kantelstuw. Hierdoor kan het waterpeil naar omstandigheden worden aangepast.

Het streefpeil en de beheermarge van de stuwen zullen niet veranderen. De aanpassingen van dit projectplan hebben een positieve invloed op de vernatting van de NNP Oude Gooren en de graspercelen.

6. WIJZE WAAROP HET WERK ZAL WORDEN UITGEVOERD

Planning: uitvoering zomer/najaar 2023

Wijze van uitvoering: De aanliggende eigenaren zijn al geïnformeerd over de plannen. De uit te voeren werkzaamheden zullen worden vastgelegd in een plan van aanpak. Vooraf vindt met de aangrenzende eigenaren afstemming plaats over de werkzaamheden en worden zaken als toegang tot het werkterrein, betreden percelen en eventueel opslag van materialen en materieel afgestemd. Tevens worden eventuele andere aandachtspunten door de afstemming vooraf vroegtijdig gesignaleerd. De werkzaamheden worden onder toezicht van het waterschap uitgevoerd. Na afronding van de werkzaamheden zullen in de eerste maanden controles plaatsvinden op de peilen en de effecten van de aanpassingen en wordt dit ook besproken met de aangrenzende eigenaren. Eventueel vindt op basis van de effecten nog een bijstelling van de stuwpeilen plaats. Door de extra nazorg, controle en afstemming met de aangrenzende eigenaren worden de effecten besproken, gemonitord en bijgesteld, zodat ook de aangrenzende eigenaren betrokken blijven. Om te monitoren wat voor effect de aanpassingen van de stuwen en de verplaatsing van stuw 234 FE hebben op de grondwaterstand, wordt er een monitoringsplan opgesteld.

7. LEGGER, BEHEER EN ONDERHOUD

7.1 Legger

De aangepaste stuwen zullen na plaatsing worden ingemeten en op de legger worden opgenomen.

7.2 Beheer en onderhoud

De stuwen worden door het waterschap bediend en onderhouden.

VERANTWOORDING

1. VERANTWOORDING OP BASIS VAN WET- EN REGELGEVING

Als een waterschap een waterstaatswerk wil aanleggen of wijzigen, dient op grond artikel 5.4 Waterwet een projectplan te worden vastgesteld, met daarin een beschrijving van het werk en de wijze waarop dat zal worden uitgevoerd en een beschrijving van de voorzieningen om nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk ongedaan te maken of te beperken. Het werk dient bij te dragen aan de doelstellingen van de Waterwet waaronder

- Voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met
- Bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en
- Vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen (artikel 2.1).

Dit plan voldoet aan genoemde doelstellingen.

2. VERANTWOORDING OP BASIS VAN BELEID

2.1 Toets beleid waterschap

Dit plan draagt bij aan de doelstellingen van het waterschapsbeleid om het watersysteem meer klimaatbestendig en stuurbaar te maken, zoals o.a. is weergegeven in het Waterbeheerplan 2022-2027

RECHTSBESCHERMING

UITGEBREIDE UNIFORME OPENBARE VOORBEREIDINGSPROCEDURE (AFD. 3.4 Awb)

Zienswijze

Als een ontwerp-projectplan is vastgesteld, wordt dit bekend gemaakt. Het plan ligt gedurende zes weken ter inzage. Voordat het waterschap een definitieve beslissing neemt, kunnen belanghebbenden gedurende deze periode hun zienswijze op dit ontwerp-projectplan kenbaar maken. Dat kan schriftelijk of mondeling. Een reactie moet vóór afloop van de termijn bij het waterschap zijn ingediend.

Beroep en hoger beroep

Als het projectplan is vastgesteld, wordt dit bekend gemaakt. Het plan ligt gedurende zes weken ter inzage. Gedurende zes weken vanaf de dag na die waarop het besluit ter inzage is gelegd kan beroep worden ingesteld bij de rechtbank. Voor het indienen van een beroepschrift is griffierecht verschuldigd. Tegen de uitspraak van de rechtbank kan vervolgens hoger beroep worden ingediend bij de Raad van State.

Crisis- en herstelwet

Op de vaststelling van een projectplan is afdeling 2 van hoofdstuk 1 van de Crisis- en herstelwet van toepassing. Dit betekent dat de belanghebbenden in het beroepschrift moeten aangeven welke beroepsgronden zij aanvoeren tegen het besluit. Na afloop van de termijn van zes weken kunnen geen nieuwe beroepsgronden meer worden aangevoerd. Belanghebbenden wordt verzocht in het beroepschrift te vermelden dat de Crisis- en herstelwet van toepassing is.

Verzoek om voorlopige voorziening

Het projectplan treedt na vaststelling in werking, ook al wordt er een bezwaar- of beroepschrift ingediend. Dit betekent dat de maatregelen opgenomen in het projectplan kunnen worden uitgevoerd. Om dit te voorkomen kunnen belanghebbenden gelijktijdig of na het indienen van een beroepschrift een zogenaamd “verzoek voor het treffen van een voorlopige voorziening” worden gevraagd bij de Voorzieningenrechter van de rechtbank. Ook in dat geval is griffierecht verschuldigd.